

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN
KHOA TOÁN – CƠ – TIN HỌC

Nguyễn Thái Thảo Nguyên

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHỌN LỌC TRONG TÍNH
TOÁN KHOA HỌC

Ngành Toán – Tin Ứng Dụng

(Chương trình đào tạo chuẩn)

Câu 1:

$$G(s) = \begin{bmatrix} \frac{s}{(s-1)^2} & \frac{s}{s-1} \\ \frac{s^2 + 2s - 9}{(s-1)(s+3)} & \frac{s+4}{s+3} \end{bmatrix}$$

a. Tìm 2 nhận dạng chính tắc

Ta có:

$$D = \lim_{s \rightarrow +\infty} G(s) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

và

$$G(s) - D = \begin{bmatrix} \frac{s}{(s-1)^2} & \frac{1}{s-1} \\ \frac{-6}{(s-1)(s+3)} & \frac{1}{s+3} \end{bmatrix} = \frac{1}{(s-1)^2(s+3)} \begin{bmatrix} s(s+3) & (s-1)(s+3) \\ -6(s-1) & (s-1)^2 \end{bmatrix}$$

$$Q(s) = (s-1)^2(s+3) = (s^2 - 2s + 1)(s+3) = s^3 + s^2 - 5s + 3$$

$$\Rightarrow \alpha_1 = 1; \alpha_2 = -5; \alpha_3 = 3$$

$$\begin{aligned} N(s) = N_1 s^2 + N_2 s + N_3 &= \begin{bmatrix} s^2 + 3s & s^2 + 2s - 3 \\ -6s + 6 & s^2 - 2s + 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} s^2 + \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -6 & -2 \end{bmatrix} s + \begin{bmatrix} 0 & -3 \\ 6 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow N_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}; N_2 = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -6 & -2 \end{bmatrix}; N_3 = \begin{bmatrix} 0 & -3 \\ 6 & 1 \end{bmatrix}$$

- Dạng chính tắc điều khiển được:

Số chiều là $n = rp = 3 \cdot 2 = 6$

Hệ không gian – trạng thái:

$$\begin{cases} \dot{x} = Ax + Bu \\ y = Cx + Du \end{cases}$$

Với

$$A = \begin{bmatrix} -\alpha_1 I_p & -\alpha_2 I_p & -\alpha_3 I_p \\ I_p & 0_p & 0 \\ 0 & I_p & 0_p \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 5 & 0 & -3 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 5 & 0 & -3 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} I_p \\ 0_p \\ 0_p \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$C = [N_1 \quad N_2 \quad N_3] = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 & 2 & 0 & -3 \\ 0 & 1 & -6 & -2 & 6 & 1 \end{bmatrix}$$

$$D = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

- Dạng chính tắc quan sát được:

Số chiều là $n=rp=3*2=6$

Hệ không gian – trạng thái:

$$\begin{cases} \dot{x} = Ax + Bu \\ y = Cx + Du \end{cases}$$

Với

$$A = \begin{bmatrix} -\alpha_1 I_p & I_p & 0 \\ -\alpha_2 I_p & 0_p & I_p \\ -\alpha_3 I_p & 0 & 0_p \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 5 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 5 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ -3 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} N_1 \\ N_2 \\ N_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \\ 3 & 2 \\ -6 & -2 \\ 0 & -3 \\ 6 & 1 \end{bmatrix}$$

$$C = [I_q \quad 0_q \quad 0_q] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$D = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

a. Tìm 2 dạng chính tắc điều khiển được và quan sát được của hàm truyền bằng thực hành

Code MATLAB:

```
n1= [0 1 3 0; 1 1 -11 9];  
q1= [1 1 -5 3];  
[A1, B1, C1, D1]= tf2ss(n1,q1)
```

```

n2= [1 2 -3 0; 1 2 -7 4];
q2= [1 1 -5 3];
[A2, B2, C2, D2]= tf2ss(n2,q2)

```

```

A= blkdiag(A1, A2)
B= blkdiag(B1, B2)
C= [C1 C2]
D= [D1 D2]

```

Kết quả thu được:

A =

-1	5	-3	0	0	0
1	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0
0	0	0	-1	5	-3
0	0	0	1	0	0
0	0	0	0	1	0

B =

1	0
0	0
0	0
0	1
0	0
0	0

C =

1	3	0	1	2	-3
0	-6	6	1	-2	1

D =

0	1
1	1

3 states removed.

b. Tìm nhận dạng tối thiểu áp dụng lệnh minreal

Code MATLAB:

```
[A,B,C,D]= minreal(A,B,C,D)
```

3 states removed.

A =

-0.6387	5.0716	1.0711
0.8890	-1.1568	-0.5902
0.2736	0.8325	0.7955

B =

-0.8058	-0.4395
0.0619	0.1333
-0.0455	-0.2234

C =

$$\begin{bmatrix} -1.2523 & -2.9014 & -3.7435 \\ 0.7096 & 8.7805 & -0.6317 \end{bmatrix}$$

D =

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Vậy nhận dạng tối thiểu tìm được là:

$$\begin{cases} \dot{x} = \begin{bmatrix} -0.6387 & 5.0716 & 1.0711 \\ 0.8898 & -1.1568 & -0.5902 \\ 0.2736 & 0.8325 & 0.7955 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} -0.8058 & -0.4395 \\ 0.0619 & 0.1333 \\ -0.0455 & -0.2234 \end{bmatrix} u \\ y = \begin{bmatrix} -1.2523 & -2.9014 & -3.7435 \\ 0.7096 & 8.7805 & -0.6317 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} u \end{cases}$$

c. Tìm phép đổi biến số thích hợp (magnitude scaling)

Sử dụng Octave:

```
A = [-0.6387 5.0716 1.0711;0.8898 -1.1568 -0.5902;0.2736 0.8325 0.7955];
```

```
B = [-0.8058 -0.4395;0.0619 0.1333; -0.0455 -0.2234];
```

```
C = [-1.2523 -2.9014 -3.7435;0.7069 8.7805 -0.6317]; D = [0 1;1 1];
```

```
sys = ss(A,B,C,D) ;
```

```
figure(2); clf;
```

```
[y,t,x] = step(sys,10);
```

```
plot(t,x(:,1),t,x(:,2),t,x(:,3),t,y(:,1),t,y(:,2))
```

```
legend('x1','x2','x3','y1','y2')  
title('Plot the step response for the system')  
grid on
```

```
M1 = max(abs(x(:,1)))  
M2 = max(abs(x(:,2)))  
M3 = max(abs(x(:,3)))  
My1 = max(abs(y(:,1)))  
My2 = max(abs(y(:,2)))  
My=max(My1,My2)
```

```
P = [My/M1 0 0; 0 My/M2 0; 0 0 My/M3] ;  
A = P * A * inv(P)  
B = P * B  
C = C * inv(P)  
sys = ss(A,B,C,D) ;
```

```
figure(3); clf;  
[y,t,x] = step(sys,10);  
plot(t,x(:,1),t,x(:,2),t,x(:,3),t,y(:,1),t,y(:,2))  
legend('x1','x2','x3','y1','y2')  
title('Plot the step response for the system')
```


grid on

M1 = max(abs(x(:,1)))

M2 = max(abs(x(:,2)))

M3 = max(abs(x(:,3)))

My1 = max(abs(y(:,1)))

My2 = max(abs(y(:,2)))

My = max(My1,My2)

disp('Max of an amplitude a for step input is: ')

10/My

Kết quả thu được:

M1 = 3.8428e+04

M2 = 3883.5

M3 = 4.3594e+04

My1 = 2.2259e+05

My2 = 3.3724e+04

My = 2.2259e+05

A =

-0.638700	0.512539	1.215105
8.804612	-1.156800	-6.625230
0.241175	0.074162	0.795500

B =

-4.6674	-2.5457
3.5478	7.6401
-0.2323	-1.1406

C =

-0.216200	-0.050622	-0.733178
0.122041	0.153197	-0.123721

M1 = 2.2259e+05

M2 = 2.2259e+05

M3 = 2.2259e+05

My1 = 2.2259e+05

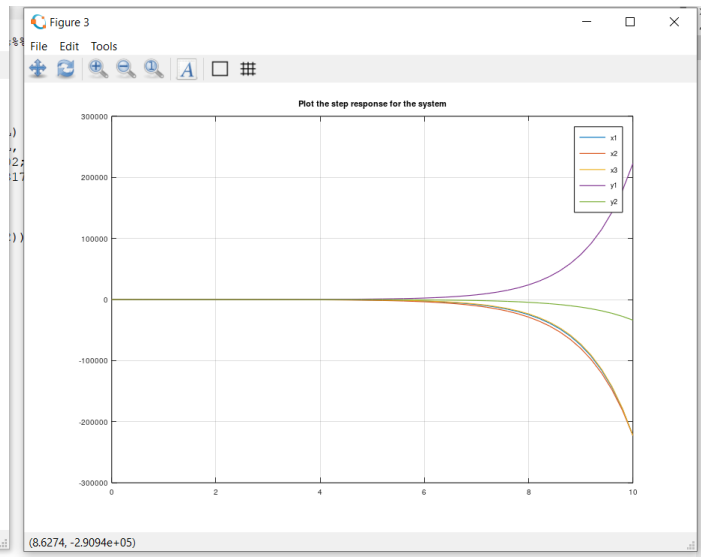
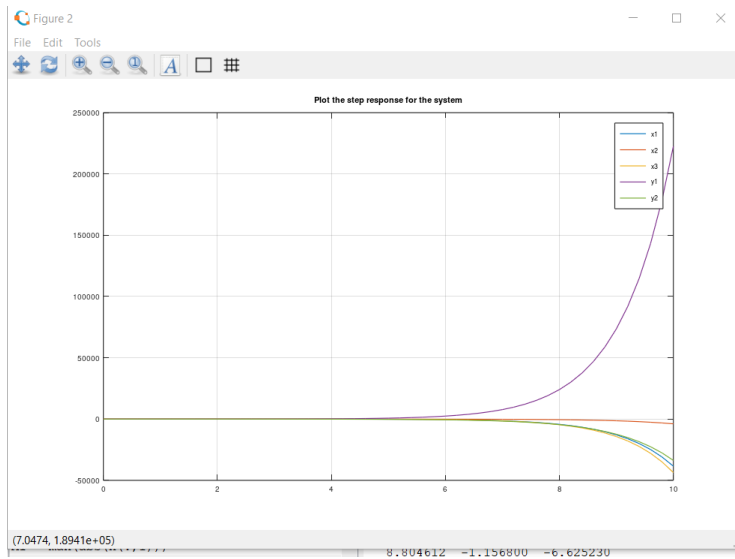
My2 = 3.3724e+04

My = 2.2259e+05

Max of an amplitude a for step input is:

ans = 4.4927e-05

>> |

Vậy hệ thu được:

$$\begin{cases} \dot{x} = \begin{bmatrix} -0.63 & 0.51 & 1.22 \\ 8.8 & -1.15 & -6.63 \\ 0.24 & 0.07 & 0.79 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} -4.66 & -2.54 \\ 3.54 & 7.64 \\ -0.23 & -1.14 \end{bmatrix} u \\ y = \begin{bmatrix} -0.21 & -0.5 & -0.73 \\ 0.12 & 0.15 & -0.12 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} u \end{cases}$$

d. Step với độ lớn a thì a tối đa là: $4.4927e - 0.5$

Câu 2:

- a. Xây dựng mô hình không gian trạng thái hệ thống

$$X = [x_1 \quad x_2 \quad x_3] = [\theta \quad \dot{\theta} \quad i]$$

Vậy

$$\dot{x}_1 = \dot{\theta} = x_2$$

$$PT(1) \Rightarrow \dot{x}_2 = \ddot{\theta} = \frac{NK_m}{J_e} x_3 - \frac{T_d(t)}{J_e}$$

$$PT(2) \Rightarrow \dot{x}_3 = \frac{di}{dt} = -\frac{NK_m}{L} x_2 - \frac{R}{L} x_3 + \frac{1}{L} v(t)$$

Hệ phương trình

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{x}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{NK_m}{J_e} \\ 0 & -\frac{NK_m}{L} & -\frac{R}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ -\frac{1}{J_e} & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} T_d(t) \\ v(t) \end{bmatrix}$$
$$\Leftrightarrow \dot{X} = AX(t) + BU(t)$$

Trong đó:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{NK_m}{J_e} \\ 0 & -\frac{NK_m}{L} & -\frac{R}{L} \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ -\frac{1}{J_e} & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$X(t) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

$$U(t) = \begin{bmatrix} T_d(t) \\ v(t) \end{bmatrix}$$

Ta có: $y = \theta = x_1$

$$\Rightarrow y = [1 \quad 0 \quad 0]x$$

Thay

$$K_m = 0.05$$

$$R = 1.2$$

$$L = 0.05$$

$$J_m = 0.0008$$

$$J = 0.02$$

$$N = 12$$

Và

$$J_e = J + N^2 J_m = 0.1352$$

Kết luận:

$$\dot{X} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 4.44 \\ 0 & -12 & -24 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ -7.40 & 0 \\ 0 & 20 \end{bmatrix} u$$

$$y = [1 \quad 0 \quad 0]x$$

e. Tìm hàm truyền của hệ, tìm các cực, không điểm của hệ

Code MATLAB:

$$A = [0 \ 1 \ 0; 0 \ 0 \ 4.44; 0 \ -12 \ -24];$$

$$B = [0 \ 0; -7.4 \ 0; 0 \ 20];$$

$$C = [1 \ 0 \ 0];$$

$$D = [0 \ 0];$$

$$[N1, D1] = ss2tf(A, B, C, D, 1)$$

Kết quả chạy:

N1 =

0 0 -7.4000 -177.6000

D1 =

1.0000 24.0000 53.2800 0

Code MATLAB:

```
N = [0 0 -7.4 -177.6];
```

```
D = [1 24 53.2 0];
```

```
sys = tf(N, D)
```

```
P = pole(sys)
```

Kết quả chạy hiển thị:

```
>> N = [0 0 -7.4 -177.6];
```

```
D = [1 24 53.2 0];
```

```
sys = tf(N, D)
```

```
P = pole(sys)
```

sys =

$$\frac{-7.4 s - 177.6}{s^3 + 24 s^2 + 53.2 s}$$

Continuous-time transfer function.

P =

0
-21.5289
-2.4711

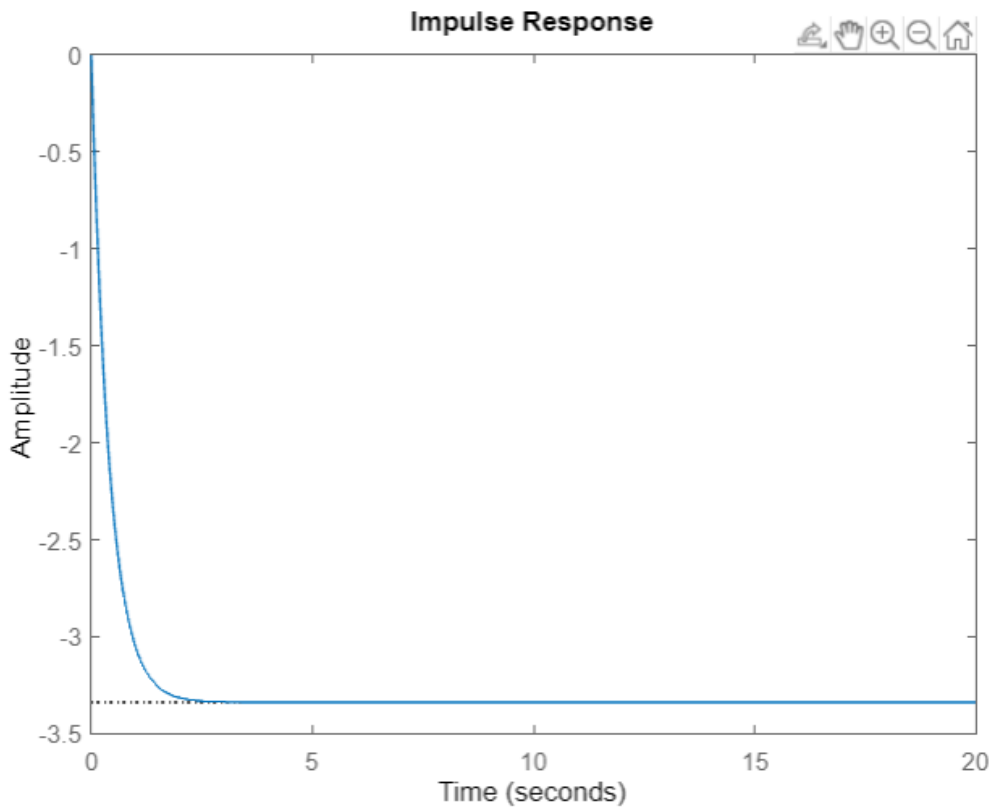
```
>> |
```

- f. Vẽ đồ thị của hàm phản xung trạng thái 0 (với 2 hàm đầu vào trên) trong khoảng thời gian [0,20]

Code MATLAB:

```
N = [0 0 -7.4 -177.6];  
D = [1 24 53.2 0];  
sys = tf(N, D)  
step(sys)  
impulse(sys, 20)
```

Kết quả chạy hiển thị:

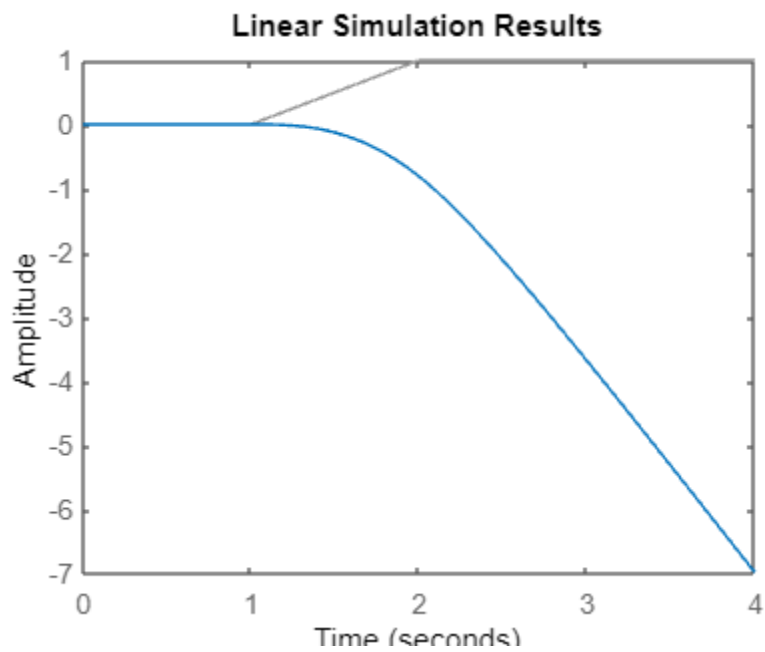

- g. Ước lượng gần đúng cực đại, cực tiểu của đầu ra

h. Mô phỏng hoạt động của hệ thống

Code MATLAB:

```
t = 0:0.05:4;  
u = max(0,min(t-1,1));  
lsim(sys,u,t)
```


Code MATLAB:

```
[u,t] = gensig("square",4,4);  
lsim(sys,u,t)
```